

КАТЕГОРІЯ СУТТЄВОСТІ ЯК КЛЮЧОВА КОНЦЕПЦІЯ СТАЛОГО ОБЛІКУ

Ходзицька В.В., кандидат економічних наук, доцент,
Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана, м. Київ, Україна
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-2734-763X>

Категорія «суттєвості» належить до ключових концепцій бухгалтерського обліку, розкривається в МСФЗ та практиці фінансового обліку та складання різних форм звітності. Вплив суттєвості важко переоцінити. Застосування принципу означає визначення важливих питань, тем та питань, розгляд яких найважливіший для суб'єкту господарювання та стейкхолдерів. Суттєвість також відіграє ключову роль у звітуванні сталого розвитку, і в цій сфері різні точки зору стають найважливішими. Суб'єкти звітування та їх зацікавлені сторони можуть мати різні погляди на очікування організації у парині сталого розвитку. Ці відмінності значно впливають на підготовку звітності.

Але важливим є розуміння визначення принципу суттєвості для МСФЗ та сталого розвитку. Фінансовий облік та звітність вважають інформацію суттєвою, якщо вона впливає на економічні рішення користувачів. Для сталого обліку та звітності визначення суттєвості може відрізнятися в різних основах, контекстах та стандартах. Використання суттєвості є важливим методом ідентифікації суттєвих тем із врахуванням вимог стейкхолдерів. Облік сталого розвитку стикається з найрізноманітнішими проблемами, і впливовість цих проблем може значно відрізнятися залежно від географічних регіонів, галузей промисловості і груп стейкхолдерів. Зміна важливих аспектів сталості змінюється під впливом різноманітних динамічних чинників, таких як суттєві зміни у соціальних проблемах. Тому, оцінка суттєвості є невід'ємною частиною обліку сталого розвитку, незалежно від використання суб'єктами звітування інформації для внутрішньогосподарських рішень, розкриття для стейкхолдерів.

Важливим є розуміння впливу терміновості та впливовості певного аспекту сталості на глобальному рівні на відображення суттєвості для конкретного суб'єкту звітування. Це констатує контекстно-залежний стан оцінки суттєвості. Важливою є також

порівняність між оцінкою впливу та оцінкою залежностей. Облік впливу полягає в аналізі потенційних наслідків дій звітуючого суб'єкту для суспільства, стейкхолдерів та довкілля. Для співставлення важливо розуміти, що облік залежностей оцінює аспекти сталості, від яких суб'єкт господарювання найбільше залежить. Зміни цих аспектів суттєво впливають на звітування організації протягом звітного часу. Організаційні залежності та впливи на сталість можуть розрізнятися, і їх суттєвість може з'являтися в різний час. Таким чином, розуміння різниці між оцінкою впливу та оцінкою залежностей є важливим елементом у розумінні обліку підзвітності сталого розвитку звітуючого суб'єкту.

Концепція суттєвості в царині сталого розвитку є суб'єктивною та залежить від індивідуальних уявлень та пріоритетів. Різні організації можуть визначати різну вагу елементам сталості, причому визначення суттєвості залежить від прогнозів розвитку. Суб'єкт звітування може вважати суттєвими особливості прийняття управлінських рішень, але такі управлінські фішки можуть не співпадати з поглядами стейкхолдерів. Стейкхолдери можуть мати різні погляди на суттєвість тем та питань. Розуміння та взаємодія цих різних поглядів важливі для суб'єктів звітування і пов'язані з процесами взаємодії з стейкхолдерами [1-13].

Таким чином, суттєвість відіграє ключову роль у звітуванні сталого розвитку, і в цій сфері різні точки зору стають найважливішими. Суб'єкти звітування та їх зацікавлені сторони можуть мати різні погляди на очікування організації у царині сталого розвитку. Ці відмінності значно впливають на підготовку звітності. Суттєвість у масштабуванні звітності сталого розвитку базується на рекомендаціях професійних організацій бухгалтерського обліку. Аудиторська «четвірка» надає рекомендації та візуалізує квінтесенцію суттєвості у своїх звітах.

Література:

1. Sustainability Accounting Studies: A Metasynthesis / M. Gil-Marín et. al. Sustainability. 2022, vol. 14, no. 15. pp. 9533. URL: <https://doi.org/10.3390/su14159533>
2. Adams, C.A., Larrinaga, C. (2019). Progress: engaging with organisations in pursuit of improved sustainability accounting and performance. *Accounting, Auditing & Accountability Journal*, no. 32(8), pp. 2367-2394. URL: <https://www.emerald.com/insight/content/doi/10.1108/AAAJ-03-2018-3399/full/html>

3. Astudillo Moya, M., Porras Rivera, R. (2021). Social Accounting Model for Mexico Based on Institutional Sector Accounts. *Gestión y política pública*, no. 30(1), pp. 61-99. URL: https://www.scielo.org.mx/scielo.php?pid=S1405-10792021000100061&script=sci_abstract&tlng=en
4. Gray, R., Owen, D., Adams, C. Accounting & Accountability: Changes and Challenges in Corporate Social and Environmental Reporting. *Prentice Hall*. 1996. 332 p.
5. GRI, UN Global Compact. Business Reporting on the SDGs: An Analysis of the Goals and Targets. *United Nations*. 2017. URL: www.unglobalcompact.org/library/5361
6. Dillard J., Vinnari E. (2019). Critical dialogical accountability: From accounting-based accountability to accountability-based accounting. *Critical Perspectives on Accounting*, vol. 62, pp. 16–38. URL: <https://doi.org/10.1016/j.cpa.2018.10.003>
7. Freeman, R.E. Strategic Management: A Stakeholder Approach. *Cambridge University Press*. 2010. 276 p. URL: [https://www.scrip.org/\(S\(43dyn45teexjx455qlt3d2q\)\)/reference/referencespapers.aspx?referenceid=1209107](https://www.scrip.org/(S(43dyn45teexjx455qlt3d2q))/reference/referencespapers.aspx?referenceid=1209107)
8. Rinaldi, L., Unerman, J., Tilt, C. (2014). The Role of Stakeholder Engagement and Dialogue within the Sustainability Accounting and Reporting Process. *Sustainability Accounting and Accountability*. *Routledge*, pp. 86-107. URL: <https://www.scrip.org/%28S%28351jmbntvnst1aadkoze%29%29/reference/referencespapers.aspx?referenceid=3102132>
9. Mitchell R. K., Agle B. R., Wood D. J. (1997). Toward a Theory of Stakeholder Identification and Salience: Defining the Principle of Who and What Really Counts. *The Academy of Management Review*, vol. 22, no. 4, 853 p. URL: <https://doi.org/10.2307/259247>
10. Stakeholder Theory: The State of the Art / A.C. Wicks et al. University of Cambridge ESOL Examinations, 2016. URL: <https://doi.org/10.1002/9781405164771.ch1>
11. Arnstein S. R. (1969). A Ladder Of Citizen Participation. *Journal of the American Institute of Planners*, vol. 35, no. 4, pp. 216-224. URL: <https://doi.org/10.1080/01944366908977225>
12. KPMG International. Sustainable Insight: The essentials of materiality assessment. *KPMG International*. URL: <https://assets.kpmg.com/content/dam/kpmg/pdf/2014/10/materiality-assessment.pdf>
13. Unerman J., Bebbington J., O'dwyer B. (2018). Corporate reporting and accounting for externalities. *Accounting and Business Research*, vol. 48, no. 5, pp. 497-522. URL: <https://doi.org/10.1080/00014788.2018.1470155>